

Starfsreglur stjórnar Strætó bs.

Strætó bs. er byggðasamlag í eigu sex sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu, Reykjavíkurborgar, Kópavogsbæjar, Hafnarfjarðarbæjar, Garðabæjar, Mosfellsbæjar og Seltjarnarnesbæjar. Eignarhlutföll eru grundvölluð á íbúafjölda 1. desember 2000.

Stjórn Strætó bs. fer með málefni fyrirtækisins milli eigendafunda og hefur eftirlit með að skipulag fyrirtækisins og starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi og í samræmi við stefnu eigenda.

Starfsreglur stjórnar Strætó bs. byggja á stofnsamningi og eigendastefnu Strætó bs. og kveða nánar á um hlutverk stjórnar, stjórnarformanns og framkvæmdastjóra. Málefni Strætó bs. falla undir sveitarstjórnarlög.

1. Stjórnarhættir

- 1.1 Stjórnarhættir Strætó bs. eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsei og ábyrgð í rekstri fyrirtækisins.
- 1.2 Stjórnarmenn skulu í störfum sínum fylgja lögum, eigendastefnu og starfsreglum stjórnar sem og sannfæringu sinni og siðareglum stjórnar, gæta almannahagsmuna og hagsmuna fyrirtækisins.

2. Skipan stjórnar - atkvæðavægi stjórnarmanna

- 2.1 Í stjórn Strætó bs. sitja sex fulltrúar sem kosnir eru af sveitarstjórn um aðildarsveitarfélögin til tveggja ára í senn. Jafnframt eru kosnir sex varafulltrúar til jafnlangs tíma. Stjórnarmenn og varafulltrúar þeirra skulu uppfylla hæfiskröfur sveitarstjórnarlaga. Fulltrúar sveitarfélögin skiptast á um að gegna formennsku stjórnar, tvö ár í senn.
- 2.2 Stjórnarmenn fara með hlutfallslegt atkvæðavægi í samræmi við íbúafjölda þess sveitarfélags sem þeir eru fulltrúar fyrir. Atkvæðavægi endurskoðast í byrjun hvers árs miðað við íbúafjölda aðildarsveitarfélögin 1. desember árið á undan.

3. Hlutverk stjórnar

Stefnumótun

- 3.1 Stjórnin setur fyrirtækinu heildarstefnu og framtíðarsýn í samræmi við eigendastefnu og skilgreinir í henni mælikvarða á rekstri fyrirtækisins. Stefnan skal í það minnsta fela í sér markmið í umhverfismálum, jafnréttis- og starfsmannamálum. Stefna fyrirtækisins skal vera eigendum aðgengileg og starfsfólki kunn.
- 3.2 Stjórnin mótar tillög að almennri áhættustefnu með mælikvörðum og greinargerð fyrir eigendafund til staðfestingar.
- 3.3 Stjórnin ákvarðar skipulag fyrirtækisins, setur fyrirtækinu starfskjarastefnu og samþykkir siðareglur fyrir starfsfólk fyrirtækisins.
- 3.4 Veigamiklum og stefnumarkandi ákvörðunum skal stjórnin vísa til umfjöllunar eigendafundar í samræmi við eigendastefnu fyrirtækisins.

Fjármál

- 3.5 Stjórnin leggur eigi síðar en 15. ágúst á hvert fyrir eigendafund til samþykktar tillögu að meginforsendum fjögurra ára fjárhags- og starfsáætlunar þar sem m.a. er lýst markmiðum í rekstri og þjónustustigi fyrirtækisins. Stjórnin mótar síðan fjárhags- og starfsáætlun til fjögurra ára í samræmi við þær forsendur sem eigendafundur hefur samþykkt. Samþykkt fjárhags- og starfsáætlun stjórnar skal lögð fyrir til eigendafund til staðfestingar í samræmi við fjármálareglur sveitarstjórnarlaga.
- 3.6 Stjórnin mótar gjaldskrá fyrirtækisins í samræmi við fargjaldastefnu fyrirtækisins eins og skilgreind í eigendastefnu Strætó bs.
- 3.7 Stjórnin mótar tillögur að skiptingu kostnaðar við rekstur leiðakerfisins á milli eigenda og skulu þær lagðar fyrir eigendafund til staðfestingar.
- 3.8 Einungis stjórn getur gefið prókúruumboð. Prókúruhafar skulu vera fjór sýns ráðandi.

Eftirlit með rekstri og fjárreiðum

- 3.9 Stjórnin annast eftirlit með rekstri fyrirtækisins og sér um að lögum, reglugerðum, samþykktum og markaðri stefnu fyrirtækisins sé fylgt. Sérstaklega skal stjórnin gæta þess að fjárhags- og starfsáætlun sé fylgt og að nægilegt eftirlit sé með bókhaldi og meðferð fjármuna fyrirtækisins.
- 3.10 Stjórnin skal tryggja að til staðar sé innra eftirlit hjá Strætó bs. og sjá til þess að skilvirkum ferlum varðandi innra eftirlit og innri endurskoðun fyrirtækisins sé fylgt.

Ráðning í ædstu stjórnunarstöðu

- 3.11 Stjórnin ræður framkvæmdastjóra, samþykkir starfslýsingu hans, ákveður ráðningarkjör og veitir honum lausn frá störfum.
- 3.12 Framkvæmdastjóri skal leggja ráðningu forstöðumanna sviða fyrir stjórn til samþykktar í kjölfar opinna auglýsingar. Stjórn samþykkir starfslýsingar forstöðumanna sviða og ákveður ráðningarkjör þeirra. Stjórn veitir forstöðumönnum sviða lausn frá störfum að fenginni tillögu frá framkvæmdastjóra.

Samskipti við eigendur

- 3.13 Samskipti milli stjórnar og eigenda Strætó bs. skulu vera eftir formlegum leiðum og leitast skal við að beina þeim í farveg aðalfunda og reglubundinna eigendafunda.
- 3.14 Stjórnin hefur seturétt og málfrelsi á aðalfundi. Aðalfund skal halda í apríl-mánuði ár hvert.
- 3.15 Stjórnin situr alla jafna eigendafundi með málfrelsi og tillögurétt. Stjórnin getur óskað eftir eigendafundi.

Upplýsingagjöf til eigenda

- 3.16 Reglubundin skýrslugjöf stjórnar Strætó bs. til eigenda er:
 - Ársskýrsla, ársreikningur og umhverfisskýrsla eru lögð fram á aðalfundi.
 - Fjárhags- og starfsáætlunir sem lagðar eru fram á eigendafundi að hausti ár hvert.
 - Árs hlutareikningar og staða rekstursins miðað við fjárhagsleg markmið sem send eru eigendum.
 - Umhverfisskýrsla og grænt bókhald.
- 3.17 Stjórnin skal upplýsa eigendur um óvenjuleg eða veigamikil atviki í rekstri þótt þau kalli ekki á ákvörðun af hálfu eigenda.
- 3.18 Óskir byggðaráða eigenda eða einstakra fulltrúa í þeim eftir upplýsingum frá Strætó bs. skulu bókuð í fundargerð stjórnar.

4. Ýmsar skyldur stjórnarmanna

- 4.1 Stjórnarmenn eru fulltrúar síns sveitarfélags í stjórn Strætó bs. og bera ábyrgð á að upplýsa stjórnina um sjónarmið síns sveitarfélags.
- 4.2 Árangursrik stjórnarstjórn krefjast þekkingar á starfsemi Strætó bs. Sérhver stjórnarmaður verður að hafa tíma til að sinna stjórnarstöfum sínum í þágu fyrirtækisins og rækta skyldur sínar sem stjórnarmaður.
- 4.3 Stjórnarmenn þurfa að hafa skilning á hlutverki stjórnar, hlutverki sínu og ábyrgð, ásamt því að hafa þekkingu á lögum og reglum sem gilda um almenningssamgöngur og starfsemi Strætó bs. Stjórnarmenn skulu gæta þess að lögum, reglum og reglugerðum sé fylgt í rekstri.
- 4.4 Stjórnarmenn skulu óska eftir og kynna sér öll þau gögn og upplýsingar sem þarf til að hafa fullan skilning á rekstri fyrirtækisins og til að taka upplýstar ákvarðanir.
- 4.5 Stjórnarmanni ber að tryggja að skoðanir hans tengdar einstökum málum séu skráðar í fundargerð sé hann ósáttur við ákvarðanatöku meiri hluta stjórnar. Ef ósætti er ástæða afsagnar stjórnarmanns skal hann tilgreina það í skriflegri yfirlýsingu til stjórnar.
- 4.6 Stjórnarmenn skulu stuðla að góðum starfsanda innan stjórnar.

5. Fundir og boðun þeirra

- 5.1 Stjórnarfundir skal halda svo oft sem þörf krefur, en stefnt skal að því að þeir verði ekki haldnir sjaldnár en mánaðarlega. Í upphafi hvers árs skal lögð fram starfsáætlun sem hefur að geyma áætlun fyrir reglubundna stjórnarfundir ársins.
- 5.2 Formanni er skylt að boða aukafund stjórnar ef þeir stjórnarmenn óska þess.
- 5.3 Stjórnarformaður boðar til stjórnarfunda í samstarfi við framkvæmdastjóra. Fundarboði skal fylgja dagskrá fundar. Fundarboð og fundargögn skulu berast stjórnarmönnum með rafrænum hætti eigi síðar en tveimur sólarhringum fyrir fund. Séu fundargögn trúnaðarmál að mati stjórnarformanns skal merkja þau þannig sérstaklega eða þau einungis lögð fram á fundi.
- 5.4 Stjórnarformaður skal yfirfara, einu sinni á ári með stjórn og framkvæmdastjóra, framsetningu þeirra skriflegu upplýsinga sem stjórnin fær frá framkvæmdastjóra um rekstur fyrirtækisins og fjárhagsstöðu til að ganga úr skugga um að stjórnin fái þær upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að hún geti rækt skyldur sínar skv. lögum, stofnsamningi Strætó bs., eigendastefnu félagsins og starfsreglum þessum.
- 5.5 Í fundargerðabók skal skráð dagsetning fundar, fundarstaður, hvaða stjórnarmenn eða aðrir hafa tekið þátt, hvaða mál voru á dagskrá, hvaða gögn voru afhent eða sýnd á fundinum og hvaða ákvarðanir voru teknar. Fundargerð er borin upp til samþykktar og undirrituð í lok hvers fundar. Fundargerðir skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Strætó svo fljótt sem unnt er að fundi loknum enda standi reglur um þagnarskyldu því ekki í vegi.

6. Ályktunarhæfi

- 6.1 Til að stjórn sé ályktunarhæf þurfa allir stjórnarmenn að hafa fengið fundarboð í samræmi við ákvæði hér að framan. Stjórnin getur enga ályktun gert nema minnst helmingur stjórnarmanna sækir fund í kjölfar slíks fundarboðs.
- 6.2 Samþykki ¾ hluta atkvæðisvægis í stjórn, þó aldrei færri atkvæði en þrjú fjórðung aðildarsveitarfélaga, þarf til að þær ákvarðanir öðlist gildi sem varðar rekstrar- og kostnaðarskiptingu, meiriháttar fjárfestingar, stofnun eða þátttöku í dótturfélögum, breytingar á gjaldskrá eða breytingar á þjónustustigi. Sama gildir um upptöku nýs leiðakerfis, að hluta eða í heild.
- 6.3 Hvert einstakt aðildarsveitarfélag hefur neitunarvald um hækkun eða breytingar á þjónustustigi að því er það varðar sérstaklega sem hafa mundi í för með sér bersýnilega ósanngjarnan útgjaldaauka umfram aðra og frá því sem er.

7. Vanhæfi

- 7.1 Stjórnarmenn eiga að koma í veg fyrir að málefni þeirra, hvort heldur persónuleg eða viðskiptatengd, leiði til beinna eða óbeinna hagsmunaa-rekstra milli þeirra og byggðasamlagsins.
- 7.2 Ef ákvarðanir stjórnar varða málefni einstakra stjórnarmanna, t.a.m. samningsgerð milli félagsins og þeirra, er rétt að slíkar ákvarðanir séu teknar af óháðum stjórnarmönnum Strætó bs. og að viðkomandi stjórnarmaður viki af stjórnarfundum á meðan stjórnin tekur afstöðu til slíkra málefna. Stjórnarmaður skal upplýsa það um leið og málefni af þessu tagi koma upp svo og ef hann verður þess var að hann geti ekki talist óháður stjórnarmaður.

8. Hlutverk stjórnarformanns

- 8.1 Stjórnarformaður ber ábyrgð á að stjórn gegni hlutverki sínu með skilvirkum og skipulögðum hætti.
- 8.2 Stjórnarformaður fer með formlegt boðvald gagnvart framkvæmdastjóra í umboði stjórnar og samkvæmt ákvörðunum stjórnar.
- 8.3 Stjórnarformaður leggur fram í upphafi hvers árs starfsáætlun ársins þ.á.m., um fundardaga og helstu viðfangsefni hvers fundar.
- 8.4 Stjórnarformaður boðar til stjórnarfunda, stýrir fundum stjórnar og sér til þess að gerðabók sé færð um það sem gerist á stjórnarfundum og um ákvarðanir stjórnar.
- 8.5 Stjórnarformaður tryggir að nýtt stjórnarfolk fái nauðsynlegar upplýsingar og leiðsögn í starfsháttum stjórnar og málefnum fyrirtækisins m.a. varðandi starfsemi þess, markmið, áhættuviðmið og rekstur.
- 8.6 Stjórnarformaður sér til þess að stjórn uppfæri með reglubundnum hætti þekkingu sína á fyrirtækinu og rekstri þess, ásamt því að tryggja að stjórnin fái almennt í störfum sínum nákvæmar og skýrar upplýsingar og gögn til að hún geti sinnt starfi sínu.
- 8.7 Stjórnarformaður leitast við að stjórnarfolk fái veiðigandi leiðsögn um helstu þætti varðandi stjórnir fyrirtækja, t.a.m. um lögbundnar skyldur þeirra og ábyrgð.
- 8.8 Stjórnarformaður tekur frumkvæði við gerð og endurskoðun starfsreglna stjórnarinnar.
- 8.9 Stjórnarformaður fylgist með framvindu ákvarðana stjórnarinnar og staðfestir innleiðingu þeirra gagnvart stjórn.
- 8.10 Stjórnarformaður tryggir að stjórnin meti árlega störf sín.
- 8.11 Stjórnarformaður kemur fram fyrir hönd stjórnar, ber ábyrgð á samskiptum stjórnar við formlegan eigendavettvang Strætó bs.
- 8.12 Stjórnarformaður skal ekki taka að sér önnur störf fyrir félagið en þau sem teljast eðlilegur hluti starfa hans sem stjórnarformanns, að undanskildum einstökum verkefnum sem stjórnin felur honum að vinna fyrir sig.

9. Framkvæmdastjóri

- 9.1 Stjórnin ræður framkvæmdastjóra fyrirtækisins, semur starfslýsingu hans og gengur frá starflokum hans. Ráðningarsamningur skal vera skriflegur og vistaður með öðrum mikilvægum skjölum félagsins.
- 9.2 Framkvæmdastjóra ber að sjá um að rekstur fyrirtækisins sé að öllu leyti samkvæmt lögum, reglugerðum, stofnsamningi Strætó bs., eigendastefnu fyrirtækisins, stefnu stjórnar og fyrirmælum sem stjórn hefur gefið.
- 9.3 Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri Strætó bs. í umboði stjórnar. Hinn daglegi rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikils háttar. Slíkar ráðstafanir getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild frá stjórn, nema ekki sé unnt að biða ákvörðunar stjórnar án verulegs óhagræðis fyrir starfsemi fyrirtækisins. Í slíkum tilvikum skal stjórn tafarlaust tilkynnt um ráðstöfunina.
- 9.4 Framkvæmdastjóri skal sjá um að bókhald og fjárreiður séu í samræmi við lög og góðar venjur og að meðferð eigna félagsins sé með tryggum hætti. Framkvæmdastjóra er óheimilt að efna til viðskipta við aðila sem er honum tengdur persónulega eða fjárhagslega nema í kjölfar útboðs eða verðkönnunar og með samþykki stjórnar.
- 9.5 Framkvæmdastjóri hefur frumkvæði að mörkun stefnu í rekstri fyrirtækisins.
- 9.6 Framkvæmdastjóri situr stjórnarfundum nema stjórn ákveði annað í einstökum tilvikum.
- 9.7 Framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að stjórnarfundir séu vel undirbúnir, m.a. í þeim tilgangi að mál sem þar eru afgreidd séu vel upplýst. Hann sér einnig um að ákvarðanir sem teknar eru af stjórn komist til framkvæmda hafi stjórnin ekki falið það öðrum. Framkvæmdastjóri getur kallað aðra starfsmenn inn á fund til kynningar á einstökum þáttum í starfsemi.
- 9.8 Framkvæmdastjóri er talsmaður fyrirtækisins opinberlega nema hvað varðar sérstaklega ákvarðanir stjórnar.
- 9.9 Starf framkvæmdastjóra hjá Strætó bs. skal vera hans eina aðalstarf. Framkvæmdastjóri skal ekki sitja í störfum annarra fyrirtækja nema með samþykki stjórnar Strætó bs.
- 9.10 Stjórn skal, í samráði við framkvæmdastjóra, ákveða að öðru leyti nánari verkaskiptingu þeirra á milli.

10. Upplýsingagjöf til stjórnar

- 10.1 Stjórnin getur kallað eftir sérstökum upplýsingum varðandi rekstur fyrirtækisins telji hún það nauðsynlegt til þess að geta rækt störf sín. Slíkar upplýsingar skal framkvæmdastjóri kynna stjórninni eins fljótt og hægt er eftir að ósk þar um kemur fram. Að ósk einstakra stjórnarmanna getur stjórnin ákveðið að afla sérstakrar sérfræðiráðgjafar sé slíkt talið nauðsynlegt til að stjórnarmenn geti tekið sjálfstæðar, upplýstar ákvarðanir.
- 10.2 Framkvæmdastjóri skal leggja þrjúgja, sex og níu mánaða uppgjöf fyrir stjórn eigi síðar en tveimur mánuðum eftir að viðkomandi uppgjörstímabili lýkur.
- 10.3 Innri endurskoðandi skal kynna starfsemi sína fyrir stjórn a.m.k. einu sinni á ári.
- 10.4 Framkvæmdastjóri skal gefa stjórn skýrslu yfir árangur af innra eftirliti fyrirtækisins eigi síðar en fyrir lok september ár hvert.
- 10.5 Framkvæmdastjóri skal, eigi síðar en fyrir lok september ár hvert, gefa stjórn skýrslu um hvernig til hefur tekist með að dreifa áhættu í rekstri fyrirtækisins m.t.t. samþykktar áhættustefnu.

11. Framkvæmd árlegs árangursmats

- 11.1 Stjórn skal árlega meta störf sín, verklag og starfshætti, einnigframmistöðu framkvæmdastjóra og þróun félagsins.
- 11.2 Árlegu árangursmati er ætlað að bæta vinnubrögð og auka skilvirki stjórnarinnar og felur matið m.a. í sér að stjórn leggi mat á styrkleika og veikleika í störfum sínum og hugi að þeim þáttum sem stjórnin telur að betur megi fara.
- 11.3 Við matið skal m.a. skoða hvernig stjórnin starfar. Þar skal jafnframt líta til þess hvort mikilvæg málefni félagsins séu nægilega vel undirbún og rædd í stjórninni. Að auki skal líta til framlags einstakra stjórnarmanna, bæði hvað mætingu og þátttöku á fundum varðar sem og störf þeirra í þágu Strætó bs. utan funda, þegar það á við.
- 11.4 Stjórnin skal bregðast við niðurstöðu matsins með því að viðurkenna styrkleika sína og veikleika. Það gæti t.a.m. falið það í sér að aðrir stjórnarmenn taki sæti núverandi stjórnarmanna eða að tilteknir stjórnarmenn falli frá því að bjóða sig aftur fram til stjórnarsetu.
- 11.5 Æskilegt er að stjórnarmenn hittist án formanns stjórnar, a.m.k. árlega, til að meta frammistöðu hans.
- 11.6 Stjórnarformaður skal kynna framkvæmdastjóra og stjórnendum félagsins niðurstöður árangursmats og leggja á ráðin með viðkomandi hvernig megi bæta úr veikleikum og/eða nýta frekar styrkleika.
- 11.7 Mat þetta má byggja á sjálfsmati en jafnframt má leita aðstoðar utanaðkomandi aðila eftir því sem við á.

12. Þagnar- og trúnaðarskylda

- 12.1 Á stjórnarmönnum hvílir þagnarskylda um málefni fyrirtækisins og önnur atviki sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt skulu fara samkvæmt stofnsamningi fyrirtækisins, lögum eða eðli máls. Þagnarskylda helst þótt látið sé af starfi.

13. Breytingar á starfsreglum stjórnar

- 13.1 Breytingar á starfsreglum þessum skulu gerðar með samþykki a.m.k. ¾ hluta atkvæðavægis stjórnar.
- 13.2 Frumrit starfsreglna þessara, með áorðnum breytingum ef við á, skal undirritað af stjórnarmönnum og varðveitt í fundargerðabók fyrirtækisins.
- 13.3 Stjórnarmönnum, framkvæmdastjóra og endurskoðendum fyrirtækisins skal afhent eintak af stofnsamningi fyrirtækisins, eigendastefnu og starfsreglum stjórnar sem í gildi eru á hverjum tíma.

Starfsreglur þessar voru samþykktar á fundi stjórnar Strætó bs. þann 27. febrúar 2015. Um leið falla úr gildi eldri starfsreglur stjórnar byggðasamlagsins frá 30. mars 2012.

Stjórn Strætó bs.